

*Załącznik
do uchwały Nr XLIV/198/06
Rady Powiatu Kolneńskiego
z dnia 25 maja 2006 r.*

POWIATOWY PROGRAM POMOCY DZIECKU I RODZINIE NA LATA 2006- 2015

OPRACOWANIE:

*Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
w Kolnie*

Kolno, 2006 r.

Wstęp.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mająca na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie samodzielnie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Od dnia 01 maja 2004 r. pomoc społeczna funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz.593 ze zm.) .

Organizują ją organy administracji rządowej i samorządowej, w tym na poziomie powiatu starostowie.

Jednym z głównych celów pomocy społecznej jest wsparcie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnej sytuacji życiowej, doprowadzenie – w miarę możliwości – do ich życiowego usamodzielnienia i umożliwienia im życia w warunkach opowiadających godności człowieka, a także zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej , w tym przemocą w rodzinie.

Do zadań własnych powiatu należy tworzenie i wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie.

Szczegółowe zasady organizowania pomocy rodzinie określone zostały w rozdziale 4 Ustawy o pomocy społecznej – Opieka nad dzieckiem i rodziną.

Rodzinie mającej trudności w wypełnianiu swoich zadań oraz dziecku z tej rodziny udziela się pomocy, w szczególności w formie:

- 1) poradnictwa rodzinnego,
- 2) terapii rodzinnej rozumianej jako działania psychologiczne, pedagogiczne i socjologiczne, mające na celu przywrócenie zdolności do wypełniania jej zadań,
- 3) pracy socjalnej,
- 4) zapewnienia dzieciom opieki i wychowania poza rodziną.

Opracowując Powiatowy Program Pomocy Dziecku i Rodzinie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolnie wyznaczyło 3 podstawowe obszary działań:

1. Pomoc rodzinie znajdującej się w sytuacji kryzysowej.
2. Pomoc na rzecz dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, rodzinach zastępczych i opuszczających zastępcze formy wychowania.
3. Doskonalenie zawodowe kadr jednostek pomocy społecznej i innych podmiotów w zakresie pomocy rodzinie i dziecku.

1. POMOC RODZINIE ZNAJDUJĄCEJ SIĘ W SYTUACJI KRYZYSOWEJ.

Uzasadnienie:

Środowisko rodzinne to najważniejsze środowisko wychowawcze w życiu dziecka. Niepokojąca fala zjawisk patologicznych oraz wzrost bezrobocia przyczynia się do powstawania wielu sytuacji konfliktowych, których negatywne skutki najbardziej dotyczą dzieci.

W celu skutecznego przeciwdziałania pogłębianiu się kryzysów i narastaniu problemów w rodzinach niezbędne jest utworzenie profesjonalnego, sprawnie funkcjonującego systemu poradnictwa specjalistycznego i wsparcia rodzin. Stworzenie możliwości pomocy rodzinie w rozwiązywaniu bieżących problemów małżeńskich, wychowawczych, rodzinnych pojawiających się na poszczególnych etapach życia rodzinnego może zapobiec narastaniu i pogłębianiu się dysfunkcji rodziny. Ponadto ważnym elementem jest zapewnienie w środowisku lokalnym opieki i oddziaływania wychowawczego dzieciom i młodzieży wymagającym wsparcia i pomocy. Aktualnie zbyt mała liczba miejsc wsparcia dla dzieci i młodzieży uniemożliwia zorganizowanie sprawnego systemu oddziaływania wychowawczego. Jest to szczególnie niepokojące wobec wzrastającej liczby dzieci pozbawionych właściwej opieki ze strony rodziców, wzrostu poziomu picia alkoholu przez młodzież, wzrastającej liczby wykroczeń popełnianych przez coraz młodsze osoby. Istotnym celem jest również zabezpieczenie pomocy osobom i rodzinom w nagłych sytuacjach kryzysowych. Brak bezpiecznych miejsc dla ofiar przemocy domowej i innych nagłych sytuacji kryzysowych uniemożliwia zorganizowanie natychmiastowej pomocy. Osoby krzywdzone znajdują się często w sytuacjach zagrażających ich zdrowiu, a nawet życiu. Szczególnie dramatyczna jest sytuacja dzieci doświadczających przemocy, strachu i bólu.

Obowiązek udzielania pomocy osobom uwięzionym w przemoc nałożony został Ustawą z dnia 28 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493).

CEL GŁÓWNY 1.

Zbudowanie zintegrowanego systemu pomocy na rzecz rodzin dysfunkcyjnych zwłaszcza z problemami opiekuńczo-wychowawczymi i dotkniętych zjawiskiem przemocy.

CEL SZCZEGÓŁOWY 1.1.

Zapewnienie należytej opieki rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Monitorowanie środowisk zagrożonych trudnymi sytuacjami życiowymi.
2. Współpraca z Ośrodkami Pomocy Społecznej, Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną, sądem rodzinnym, organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.
3. Praca socjalna realizowana w zakresie diagnozy środowiska, współpracy z organizacjami pozarządowymi i instytucjami zajmującymi się pomocą dziecku i rodzinie, występowania o pomoc materialną i instytucjonalną, udzielania informacji o instytucjach świadczących pomoc na rzecz rodziny, informowania o możliwościach i perspektywach poprawy stylu życia.

CEL SZCZEGÓŁOWY 1.2.

Rozwój usług profilaktyczno-wspierających skierowanych do rodzin dysfunkcyjnych.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Opracowanie programu diagnostyczno-interwencyjnego skierowanego do rodzin niewydolnych wychowawczo.
2. Rozwój pracy zespołowej (pracownik socjalny wraz z konsultantami pracuje z konkretną rodziną w celu pomocy w rozwiązaniu sytuacji kryzysowej tej rodziny).

3. Warunkowanie pomocy przez zawieranie kontraktów.
4. Organizacja czasu wolnego dzieci przez zorganizowanie ognisk wychowawczych, świetlic i klubów środowiskowych.
5. Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi lokalnie na rzecz dziecka i rodziny.

CEL SZCZEGÓŁOWY 1.3.

Rozszerzenie oferty pomocy psychologicznej, socjalnej i prawnej dla rodzin dysfunkcyjnych, zwłaszcza dotkniętych zjawiskiem przemocy w rodzinie.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Stworzenie systemu współpracy i komunikacji instytucji, organizacji świadczących pomoc psychologiczną, socjalną i prawną rodzinom z problemami życiowymi; zwłaszcza ofiarom i świadkom przemocy.
2. Zorganizowanie grupy wsparcia dla ofiar przemocy.
3. Zorganizowanie grupy korekcyjno- edukacyjnej dla sprawców przemocy.
4. Pozyskiwanie środków na bezpłatne korzystanie z pomocy psychologicznej, socjalnej i prawnej poprzez opracowywanie programów z zakresu opieki nad dzieckiem i rodziną.

CEL SZCZEGÓŁOWY 1.4.

Rozwój bazy lokalowej i kadrowej specjalistycznego poradnictwa.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Utworzenie powiatowego ośrodka interwencji kryzysowej wraz z miejscami hostelowymi dla rodzin znajdujących się w sytuacji kryzysowej.
2. Zorganizowanie Punktu Konsultacyjnego świadczącego pomoc prawną, psychologiczną i socjalną.
3. Przygotowanie miejsc czasowego pobytu dla sprawców przemocy.
4. Przygotowanie miejsc czasowego schronienia dla ofiar przemocy.

CEL SZCZEGÓŁOWY 1.5.

Upowszechnianie informacji o instytucjach i placówkach świadczących poradnictwo specjalistyczne, w tym rodzinne oraz terapię rodzinną.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Sporządzenie ogólnodostępnej bazy informacji o instytucjach i placówkach działających na rzecz dziecka i rodziny.

CEL SZCZEGÓŁOWY 1.6.

Organizowanie form edukacji rodziców z wykorzystaniem istniejącego systemu szkolnego.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Organizowanie szkolnych akcji edukacyjnych na temat roli rodziców w wychowywaniu dziecka.
2. Organizowanie grup wsparcia dla rodziców, którzy nie radzą sobie z problemami .
3. Opracowanie programu działań na rzecz rodzin wymagających wsparcia w pełnieniu funkcji wychowawczej.

2. POMOC NA RZECZ DZIECI PRZEBYWAJĄCYCH W PLACÓWKACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH, RODZINACH ZASTĘPCZYCH I OPUSZCZAJĄCYCH ZASTĘPCZE FORMY WYCHOWANIA.

Uzasadnienie :

Dzieci i młodzież częściowo lub całkowicie pozbawiona opieki rodzinnej wymagają pomocy poprzez zorganizowanie im opieki zastępczej. Przyjęte rozwiązania ustawowe kładą szczególny nacisk na rozwijanie rodzinnych zastępczych form opieki oraz na tworzenie rodzinnych domów dziecka i placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Zastępcze, rodzinne formy opieki nad dziećmi są najlepszym rozwiązaniem w przypadku, gdy dziecko pozbawione jest możliwości rozwoju w swojej naturalnej rodzinie. Zabezpieczają one w sposób właściwy potrzeby

emocjonalne dziecka, np. potrzebę miłości, akceptacji, poczucia bezpieczeństwa. Realizacja tych potrzeb w placówkach opiekuńczo-wychowawczych jest często bardzo utrudniona. Ponadto wychowywanie się w warunkach rodzinnych umożliwia dzieciom pozbawionym opieki własnych rodziców, wszechstronne przygotowanie się do samodzielnego, odpowiedzialnego życia.

CEL GŁÓWNY 2.

Doskonalenie systemu opieki nad dzieckiem przebywającym poza naturalnym środowiskiem rodzinnym oraz pomoc dzieciom objętym zastępczymi formami wychowania w przystosowaniu się do samodzielnego życia.

CEL SZCZEGÓŁOWY 2.1.

Zapewnienie warunków do organizowania i wspierania rodzinnych form opieki zastępczej.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Promowanie w prasie lokalnej zastępczych form opieki rodzinnej.
2. Tworzenie i rozwój infrastruktury rodzin zastępczych zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem.
3. Rozwój współpracy lokalnych instytucji działających na rzecz rodziny mającej na celu pozyskiwanie kandydatów do sprawowania zastępczych form opieki.
4. Organizacja szkolenia kandydatów na rodziców zastępczych.
5. Utworzenie grupy wsparcia dla rodzin zastępczych.
6. Zorganizowanie placówki opiekuńczo-wychowawczej.

CEL SZCZEGÓŁOWY 2.2.

Zapewnienie dzieciom wychowania w warunkach rodzinnych.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Praca z rodziną biologiczną dziecka przebywającego w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub rodzinie zastępczej.

2. Opracowywanie programów mających na celu przywrócenie rodzinom naturalnym funkcji wychowawczej, społecznej i ekonomicznej.
3. Stworzenie systemu współpracy i komunikacji pomiędzy organizacjami i instytucjami świadczącymi pomoc dziecku i rodzinie.

CEL SZCZEGÓŁOWY 2.3.

Upowszechnienie roli i znaczenia rozwoju rodzinnych, zastępczych form opieki.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Obchody Dnia Rodzicielstwa Zastępczego.
2. Promowanie zastępczych form opieki podczas organizowanych festynów rodzinnych.

CEL SZCZEGÓŁOWY 2.4.

Zapewnienie wszechstronnej pomocy usamodzielniającym się wychowankom rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, szkolnych ośrodków wychowawczych.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki oraz pomocy rzeczowej na zagospodarowanie.
2. Zorganizowanie różnorodnych form mieszkań dostępnych dla usamodzielniających się wychowanków (mieszkania chronione, mieszkania usamodzielnienia, mieszkania socjalne).
3. Zorganizowanie grupy edukacyjno-wspierającej dla usamodzielniających się wychowanków.
4. Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia.

3. DOSKONALENIE ZAWODOWE KADR JEDNOSTEK POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH PODMIOTÓW W ZAKRESIE POMOCY RODZINIE I DZIECKU.

Uzasadnienie:

Dokonujące się zmiany dotyczące roli pomocy społecznej oraz sposobów rozwiązywania problemów wymagają systematycznego kształcenia i doskonalenia umiejętności kadr pomocy społecznej oraz podmiotów z nią współpracujących. Jest to warunek niezbędny w celu właściwej realizacji ustawowych zadań w zakresie pomocy rodzinie i dziecku.

CEL GŁÓWNY 3.

Podniesienie jakości świadczonych usług w zakresie pomocy rodzinie i dziecku.

CEL SZCZEGÓŁOWY 3.1.

Podnoszenie oraz doskonalenie umiejętności kadr jednostek pomocy społecznej i innych współpracujących z nimi podmiotów.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Udział w szkoleniach, konferencjach w zakresie specjalistycznej pomocy dziecku i rodzinie.
2. Opracowywanie projektów umożliwiających pozyskanie środków finansowych na podnoszenie kwalifikacji pracowników służb społecznych.
3. Podwyższanie kwalifikacji pracowników jednostek pomocy społecznej poprzez uzyskanie specjalizacji I i II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego.
4. Organizowanie cyklicznych spotkań pracowników służb społecznych, instytucji i organizacji pozarządowych związanych z pomocą społeczną w celu wymiany opinii i doświadczeń związanych z pracą na rzecz rodziny i dziecka.

Założenia końcowe programu:

1. Zgodność ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Kolneńskim na lata 2006- 2015.
2. Zgodność ze Strategią Rozwoju Powiatu Kolneńskiego.
3. Zgodność z Planem Rozwoju Lokalnego Powiatu Kolneńskiego na lata 2004-2013.